

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

z historii dla klas IV-VIII

w Szkole Podstawowej im. Mieczysława Romanowskiego w Józefowie

Opracowała: Adrianna Kozak

OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW

Na zajęciach z historii , uczeń jest oceniany w następujących obszarach:

- aktywność w czasie zajęć – gotowość do wykonywania ćwiczeń i zadań zaleconych do wykonania w trakcie zajęć online przez nauczyciela, podejmowanie merytorycznej dyskusji itp.,
- stopień opanowania wiadomości i umiejętności, posługiwania się nimi w czasie lekcji online, w zadaniach domowych wysyłanych z portali społecznościowych, poczty elektronicznej itp.,

- wiadomości i umiejętności, których uczeń nabył w trakcie samodzielnego poszerzania wiedzy z zakresu historii poza szkołą (w przypadku gdy uczeń ubiega się o celującą ocenę końcową),
- stosowanie przez ucznia języka historycznego - terminów i pojęć w ramach przewidzianych przez program nauczania,
- przygotowanie do zajęć – posiadanie zeszytu, innych przyborów lub materiałów wymaganych przez nauczyciela, aktywności online itd.,
- stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
- udział w konkursach i turniejach historycznych organizowanych przez szkołę lub inne podmioty,
- samodzielne prace ucznia – prace domowe pisemne, referaty, prezentacje, projekty, programy itp.
- umiejętność pracy w zespole – gotowość do pomocy innym, sposób komunikowania się w grupie.

POZIOMY WYMAGAŃ

1. WYMAGANIA PODSTAWOWE – zawierają wiadomości i umiejętności

na ocenę dopuszczającą: to takie kompetencje, które pozwalają uczniom:

- a) korzystać z nauczania określonego szczebla systemu szkolnego oraz kontynuować naukę na minimalnym poziomie,
- b) wykonywać proste zadania z życia codziennego stosowne do wieku,

na ocenę dostateczną: mają elementarny charakter i:

- a) są przydatne na wyższym etapie kształcenia,
- b) znajdują zastosowanie poza przedmiotem i poza szkołą,
- c) są mocno powiązane z innymi treściami
- d) są możliwe do opanowania przez przeciętnego ucznia,
- e) są to najczęściej elementy materiału nauczania wiążące się z opanowaniem wiadomości lub nabyciem umiejętności zastosowania wiadomości w sytuacjach typowych.

2. WYMAGANIA PONADPOSTAWOWE – zawierają wiadomości i umiejętności na ocenę dobrą:

- a) obejmują czynności wspierające tematy podstawowe,
- b) pozwalają zrozumieć większość relacji między elementami treści nauczania, są to treści wprowadzane propedeutycznie, które w klasie następnej będą poszerzane i utrwalone, toteż często treści te w danej klasie w następnej zaliczane są do poziomu podstawowego,

bardzo dobrą:

- a) to umiejętności złożone, o charakterze problemowym,
- b) wykonanie odpowiednich czynności wymaga często przetwarzania wiedzy,

- c) są to umiejętności o wysokim stopniu trudności i abstrakcyjności,

celującą:

- a) nie zależą jedynie od treści poznawczych w danej klasie – wykraczają poza obowiązujący program nauczania lub zostały opanowane na bardzo wysokim poziomie,
- b) wymagają twórczego podejścia przez ucznia,
- c) zależą od indywidualnych zainteresowań ucznia,
- d) uczeń uzyskał tytuł laureata na olimpiadach lub konkursach ogólnopolskich, wojewódzkich.

NARZĘDZIA POMIARU

Sprawdzian

1. Praca samodzielna ucznia na lekcji (45 min) w formie pisemnej obejmująca wiadomości i umiejętności dotyczące jednego działu (szeroki zakres i różnorodność zadań, oceny 1-5) lub praca sprawdzająca półroczna (roczna)
2. Sprawdziany są zapowiadane z 1- tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiadomości.
3. Sprawdzian poprzedzona jest lekcją powtórzeniową na której utrwalony jest zakres materiału.
4. Uczeń nieobecny na sprawdzianie musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie przekraczającym dwóch tygodni).
5. Uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie pisze sprawdzianu z całą klasą - traci prawo do poprawy.
6. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną jest zobowiązany do poprawy pracy pisemnej w czasie i formie uzgodnionej z nauczycielem.
Uczeń poprawia pracę tylko raz i do dziennika wpisywane są obie oceny.

Kartkówka

1. Samodzielna, pisemna praca ucznia na lekcji (15 min) obejmująca wiedzę i umiejętności w danym dziale (3 ostatnie lekcje lub wrywkowy materiał podany przez nauczyciela, oceny 1-6) lub sprawdzenie ostatniej pracy domowej.
2. Kartkówki nie muszą być zapowiadane i również podlegają poprawie.
3. Po sprawdzeniu i ocenieniu są oddawane uczniom.

Odpowiedź ustna

1. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia w formie ustnej odpowiedzi – w zależności od potrzeb z tematów 3 ostatnich lekcji.
2. Termin odpowiedzi nie jest podawany do wiadomości ucznia.
3. Uczeń ma czas na zastanowienie się.
4. Odpowiedź ucznia trwa około 5-7 min.
5. Uczniowie mogą oceniać odpowiedzi i uzasadniać swoje oceny.
6. Nauczyciel dokonuje ostatecznej oceny i ją uzasadnia.

7. Oceny z odpowiedzi nie można poprawić.

Praca domowa

1. Praca ucznia wykonywana w domu i odesłana online.
2. Praca domowa jest obowiązkowa.
3. Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej, gdy przed lekcją zgłosił nauczycielowi, iż nie potrafił w domu sam wykonać zadanej pracy, powinien jednak wówczas pokazać pisemne próby rozwiązania wszystkich przykładów lub zadań.
4. Dwa razy (przy 2 godzinach w tygodniu) i raz (przy 1 godzinie w tygodniu) w ciągu semestru można zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez konsekwencji otrzymania oceny niedostatecznej.
5. Po wyczerpaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
6. W obu powyższych przypadkach uczeń ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą godzinę lekcyjną. Jeśli tak się nie stanie, otrzymuje ocenę niedostateczną.
7. Brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń jest równoznaczne z brakiem zadania domowego.
8. Brak zadania domowego odnotowany jest w dzienniku w postaci (-)lub (np.) oceny ndst. (w zależności od ilości wykorzystanych szans).
9. Prace domowe nie zawsze muszą być oceniane.
10. Prace domowe mogą być sprawdzane w następujący sposób:
 - wybiórczo na ocenę (rozwiązane), jak również po zajęciach (prace dodatkowe),
 - poprzez głośne odczytanie przez ucznia,
 - wspólnie z całą klasą.

Udział w konkursach

Konkursy mają na celu motywowanie ucznia do dalszego rozwoju i stwarzają warunki do samodzielnej pracy.

Uczniowie mogą brać udział w konkursach:

1. wewnątrzszkolnych – otrzymują ocenę cząstkową celującą;
2. zewnątrzszkolnych
 - a) laureaci konkursu na szczeblu wojewódzkim lub krajowym otrzymują ocenę roczną celującą,
 - b) finalista etapu okręgowego – otrzymuje cząstkową ocenę celującą.

KRYTERIA OCEN

Uczeń ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu w przypadku swojej nieobecności, a także prawo do jednokrotnej poprawy oceny ze sprawdzianu w terminie ustalonym z nauczycielem. Sprawdziany bieżące (obejmujące zakresem cały ostatni dział). Sprawdziany teoretyczne są przeprowadzane po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z uczniami i po określeniu przez nauczyciela wiadomości i umiejętności (wymagań programowych), których sprawdzian będzie dotyczył. Sprawdzian może odbyć się najwcześniej po tygodniu od momentu ustaleń, o których mowa wyżej. Sprawdziany bieżące

oceniane są na podstawie liczby uzyskanych punktów, według następujących zasad przeliczania:

% maksymalnej liczby możliwych do zdobycia punktów	ocena
0% – 30%	niedostateczny
31% – 45%	dopuszczający
46% – 70%	dostateczny
71% – 90%	dobry
91% – 99%	bardzo dobry
100%	celujący

Nieusprawiedliwiona nieobecność na drugim terminie sprawdzianu wynikająca np. z celowego unikania go przez ucznia jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

Jeżeli uczeń w czasie sprawdzianu korzysta z niedozwolonych materiałów, podpowiedzi kolegów nauczyciel może nie wyrazić zgody na poprawę oceny. Również uczeń, który opuścił większy sprawdzian specjalnie (ucieczka z lekcji) otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.

Oceny z odpowiedzi ustnych i z zadań domowych, nie podlegają poprawie.

Uczeń ma prawo do dwóch nieprzygotowań do zajęć lekcyjnych w ciągu semestru, co jest oznaczane w dzienniku jako np. lub -. Za kolejne nieprzygotowanie ucznia do zajęć, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Uczeń może otrzymywać plusy (+), lub minusy (-). Trzy plusy to częściowa ocena bardzo dobra, trzy minusy to częściowa ocena niedostateczna

PROCEDURA USTALANIA OCENY OKRESOWEJ I KOŃCOWEJ

Ocenę semestralną (roczną) nauczyciel wystawia zgodnie z terminem ustalonym przez RP przed klasyfikacją, uzasadniając ją. Uczniowie i ich rodzice mogą prosić o dodatkowe wyjaśnienia do wystawionej oceny. Ocena semestralna (roczna) nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych, ale przy jej wystawianiu pod uwagę będą brane również:

- postępy ucznia,
- aktywność,
- systematyczność i pilność,
- terminowość nadsyłania prac,
- samodzielność pracy.

Ocena roczna obejmuje osiągnięcia ucznia w I i II semestrze.

Uczeń, który opuścił więcej niż 50% lekcji lub uchyla się od oceniania nie może być klasyfikowany z przedmiotu.

Nie ma możliwości poprawiania ocen w ostatnim tygodniu przed klasyfikacją. Ustalona przez nauczyciela ocena semestralna (roczna) może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu sprawdzającego lub poprawkowego. Szczegółowe zasady klasyfikacji semestralnej i rocznej określone są w WSO.

SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH OSIĄGNIĘCIACH

1. Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.
2. Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał.
3. Informację o planowanej ocenie klasyfikacyjnej podaje się uczniowi co najmniej dwa tygodnie przed końcem semestru.
4. Informację o planowanej ocenie niedostatecznej na semestr otrzymuje uczeń i jego rodzice zgodnie z terminem wyznaczonym przez RP.
5. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, które odbywają się w terminach ustalonych przez dyrektora szkoły (wychowawcę) oraz mają wgląd na bieżąco poprzez śledzenie e - dziennika .
6. Zarówno uczeń jak i rodzice mają prawo do obejrzenia prac pisemnych oraz ocen cząstkowych w dzienniku.
7. W zależności od potrzeb przeprowadzane są: rozmowy indywidualne, rozmowy telefoniczne, wpisywane uwagi do zeszytu przedmiotowego ucznia oraz e-dziennika informujące rodziców o postępach i trudnościach w nauce ich dzieci.

ZASADY WSPÓŁPRACY Z UCZNIAMI, RODZICAMI I PEDAGOGIEM SZKOLNYM W CELU POPRAWY NIEZADOWALAJĄCYCH WYNIKÓW NAUCZANIA

1. Ustalenie wspólnie z uczniem jakie partie materiału wymagają nadrobienia.
2. Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione:
 - a) pomoc koleżeńska,
 - b) pomoc nauczyciela,
 - c) praca własna.
3. Współpraca z pedagogiem szkolnym:
 - a) wspólne ustalanie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

KRYTERIA WYSTAWIANIA STOPNI

Poziom opanowania przez ucznia wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu ocenia się w klasach **IV –VIII** w stopniach szkolnych.

Ustala się następujące ogólne kryteria stopni z historii i społeczeństwa:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności wymaganych w programie nauczania.

Poziom wymagań koniecznych (K)- ocena dopuszczająca

Uczeń powinien:

- rozumieć pojęcia częściowo i określić je przy pomocy pytań nauczyciela
- posiadać umiejętności dokonywania odtwórczych, płytkich ocen przy pomocy nauczyciela
- odczytywać, częściowo ze zrozumieniem teksty podręcznikowe i źródłowe, interpretować je przy pomocy nauczyciela
- posługiwać się słownikiem historycznym
- przy pomocy częstych pytań pomocniczych uczeń może wypowiadać się prosto z elementami zastanowienia się
- znać od 40 do 59% wiadomości określonych podstawami programowymi poprawnie łączyć postacie historyczne z wydarzeniami bądź okresem, w którym odgrywały one ważną rolę
- częściowo rozumieć podstawowe pojęcia i określać je przy pomocy nauczyciela
- rozumieć i przy pomocy nauczyciela wymienić najistotniejsze przyczyny i skutki zjawisk wydarzeń.

Poziom wymagań Podstawowych- ocena dostateczna

Uczeń powinien:

- częściowo samodzielnie interpretować ważne fakty i wydarzenia historyczne
- odczytywać treści tekstów źródłowych i interpretować je przy pomocy nauczyciela
- posiadać częściową odtwórczą umiejętność analizowania przyczyn i skutków
- oceniać postacie i zjawiska
- czytać ze zrozumieniem
- wypowiadać się pełnymi zdaniami
- uczeń może mieć trudności w lokowaniu wydarzeń w czasie i przestrzeni
- wykazywać znajomość od 60 do 75% określonych treści
- znać terminologię i nazwiska postaci historycznych
- posiadać wszystkie umiejętności i wiadomości określone poziomem wymagań koniecznych

Poziom wymagań Rozszerzających (R)- ocena dobra

- odtwórczo, lecz samodzielnie interpretować teksty źródłowe, podręcznikowe
- wnioskować samodzielnie
- analizować przeczytany tekst bez pomocy nauczyciela
- sprawnie sytuować wydarzenia w czasie i w przestrzeni
- odtwórczo lecz poprawnie wnioskować
- rozumieć pojęcia, poprawnie stosować terminologię
- logicznie posługiwać się ocenami zjawisk, wydarzeń
 - wykazać pełną wiedzę od 75 do 95% treści programowych zawartych w podstawach programowych, wykazać się opanowaniem wiadomości z poziomu wymagań koniecznych i podstawowych

Poziom wymagań Dopelniających (D)- ocena bardzo dobra

Uczeń powinien:

- rzetelnie i wnikliwie odpowiadać na pytania nauczyciela
- stosować poprawną argumentację
- poprawnie analizować wydarzenia w oparciu o zasób wiedzy nabytej
- wykazywać pełną sprawność w sytuowaniu wydarzeń w czasie i w przestrzeni
- wykazywać pełną znajomość terminologii

- sprawnie posługiwać się mapą
- wykazywać pełną znajomość treści programowych
- znać i rozumieć przyczyny wydarzeń i zjawisk

Poziom wymagań wykraczających- ocena celująca

Uczeń powinien:

- spełnia wymagania na stopień bardzo dobry
- posiadać umiejętność selekcji wydarzeń
- korzystać z literatury popularnonaukowej
- wykazywać znajomość faktografii i terminologii pojęciowej wraz z treściami
- wyróżniać się w wypowiedziach pełną samodzielnością językowo- stylistyczną
- osiągnął znaczące sukcesy w olimpiadach lub konkursach historycznych albo posiada inne porównywalne osiągnięcia.

ANEKS DOTYCZĄCY OCENIANIA UCZNIÓW Z OPINIAMI Z PORADNI PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ

Uczeń, który posiada opinię z Poradni Psychologiczno Pedagogicznej dotyczącą obniżonego poziomu wymagań w szkole podstawowej na sprawdzianach oceniany jest na podstawie liczby uzyskanych punktów, według następujących zasad przeliczania (chyba, że zalecenia poradni wskażą inaczej):

% maksymalnej liczby możliwych do zdobycia punktów	ocena
0% – 25%	niedostateczny
26% – 45%	dopuszczający
46% – 59%	dostateczny
60% – 85%	dobry
86% - 100%	bardzo dobry

KRYTERIA WYSTAWIANIA OCENY

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności wymaganych w programie nauczania.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zna pojęcia częściowo i określić je przy pomocy pytań nauczyciela
- posiadać umiejętności dokonywania odtwórczych, płytkich ocen przy pomocy nauczyciela

- odczytywać, częściowo ze zrozumieniem teksty podręcznikowe i źródłowe, interpretować je przy pomocy nauczyciela
- posługiwać się słownikiem historycznym
- przy pomocy częstych pytań pomocniczych uczeń może wypowiadać się prosto z elementami zastanowienia się.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń który:

- zna od 46 do 59% wiadomości określonych podstawami programowym i poprawnie łączyć postacie historyczne z wydarzeniami bądź okresem, w którym odgrywały one ważną rolę
- częściowo rozumie podstawowe pojęcia i określać je przy pomocy nauczyciela
- rozumie i przy pomocy nauczyciela wymienić najistotniejsze przyczyny i skutki zjawisk wydarzeń.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń który:

- częściowo samodzielnie interpretować ważne fakty i wydarzenia historyczne
- odczytuje treści tekstów źródłowych i interpretuje je przy pomocy nauczyciela
- posiada częściową odtwórczą umiejętność analizowania przyczyn i skutków
- czytać ze zrozumieniem
- uczeń może mieć trudności w lokowaniu wydarzeń w czasie i przestrzeni
- wypowiadać się pełnymi zdaniami
- wykazywać znajomość od 60 do 85% określonych treści
- zna najważniejsze pojęcia historyczne i nazwiska postaci historycznych

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- przy bardzo niewielkiej pomocy nauczyciela interpretuje teksty źródłowe, podręcznikowe
- samodzielnie wnioskuje
- umieszcza wydarzenia w czasie i w przestrzeni
- rozumie pojęcia historyczne,
- logicznie ocenia wydarzenia
- wykazać pełną wiedzę od 85 do 100% treści programowych zawartych w podstawach programowych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- w celującym stopniu opanował materiał z podstawy programowej,
- osiągnął znaczące sukcesy w olimpiadach lub konkursach historycznych albo posiada inne porównywalne osiągnięcia,
- rzetelnie i wnikliwie odpowiadać na pytania nauczyciela
- stosować poprawną argumentację,
- poprawnie analizować wydarzenia w oparciu o zasób wiedzy nabytej,
- wykazywać pełną sprawność w sytuowaniu wydarzeń w czasie i w przestrzeni
- wykazywać pełną znajomość terminologii,
- sprawnie posługiwać się mapą,
- wykazywać pełną znajomość treści programowych,
- znać i rozumieć przyczyny wydarzeń i zjawisk.

Uczniom z dysfunkcjami jeśli poproszą zostaje odczytany tekst.

Pozostałe warunki oceniania na lekcjach historii w kl. IV-VIII pozostają bez zmian.